

Universitätsbibliothek Wuppertal

Epistolæ obscurorum virorum

cvm inlvstrantibvs adversariisqve scriptis

Textvs

Hutten, Ulrich von

Lipsiæ, 1864

Inhaltsverzeichnis

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-976](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-976)

CONTINENTVR HOC VOLVME

EPISTOLÆ OBSCVRORVM VIRORVM. [VOLVMEN PRIMVM].

	Pag.
1. Thomas Langschneyderius Ortvinio Gratio. Lyptzick.	3...5
Prandium Aristotelis. Magistrorum disputatio de verbis 'magister nostrandus' et 'noster magistrandus'.	
2. Ioannes Pellifex Ortvinio Gratio. Lyptzick.	5...7
Peccatum Iudæos Francofurtenses pro magistris nostris salutandi.	
3. Bernhardus Plumilegus Ortvinio Gratio. (Wittenpurck.) . . .	7. 8
De rixa cum Georgio Sibuto propinationum leges contemnente.	
4. Ioannes Cantrifusoris Ortvinio Gratio. Wittenberg.	8. 9
De Georgio prædicatore sermonibus suis etiam magistros reprehendente vindicta sumitur, cum ex adulterio faciendo nudus ab illis fugatus contumeliose tractatur, hi autem mulierem Georgii amicam omnes deinceps stuprant.	
5. Ioannes Straußfederius Ortvinio Gratio. Moguntiae.	9. 10
Nobilis quidam Reuchlini etiam in theologicis litteris doctrinam meritaque laudibus evehendo, illius autem adversarios despicatui habendo Petri Meyeri iram invidiamque suscitatur. Ortvinus itaque ad theologiam carminibus etiam defendendam sollicitatur, adiectis piis de comburendo Reuchlini libro votis. De morte magistri Sotphi et de magistro Remigio, quomodo scriptor olim, cum huius discipulus esset, ab eo a studendi pigritia abmonitus est.	
6. Nicolaus Caprimulgus Ortvinio Gratio. Lyptzick.	10. 11
Quæritur utrum Græcis verbis titelli, i. e. accentus superscribendi, an cum Ortvinio omittendi sint. is ad pia carmina scribenda excitatur.	
7. Petrus Hafenmusius Ortvinio Gratio. ex Nurenberga.	11. 12
„An est necessarium ad æternam salutem quod scholares discunt grammaticam ex poetis sæcularibus”. Opinio scriptoris de novo modo studendi et consilium Valentini de Geltersheim, quod ille secutus in ludibrium humanistarum venit. Ingenii Ortviniani admiratio. Nova de indulgentiis ordini prædicatorum concessis.	
8. Franciscus Genselinus Ortvinio Gratio. ex Friburga.	12. 13
Alios pro Antireuchlinistis certare, alios Reuchlinistis favere, ab illa parte theologos præcipue, ab hac iuristas stare narratur, illosque summo gaudio Parisiense contra Reuchlinum iudicium suscepisse, quocum quia Heidelbergenses consensum suum non expresserunt, Colonienses infensum in eos animum lege academica lata fere durius manifestasse scriptor innuit, simulque carmen in laudem Pa-	

risiensis sententiæ a Coloniensibus, ut ei relatum fuerat, compositum exhibet, Ortvinumque auctorem collaudat eiusque parti omnia fausta precatur.

9. Conradus de Zuiccavia Ortvinò Gratio. ex Liptzick. . . . 14. 15
Lascivus rei venereæ amantissimus magister Ortvinum quod amicam verberasset reprehendit, eique quam amatorie ipse in officio amicæ suæ sit, ut nec evidentissimis suspitionibus contra eam locum det, enarrans nimium castitatem exposcentium rigorem esse professus fornicationis crimen diluit. Musarum res minus sibi cordi, at tamen sese quoque Antireuchlinistam humanistarumque adversarium esse adiecto epistolæ commentario in defensionem Alexandri Galli contra Buschium scripto prodit.
10. Ioannes Arnoldi Ortvinò Gratio. (*Moguntiae*). . . . 15. 16
Libellum [Hutteni] contra Ioa. Pfefferkorn publicatum transmittens de Reuchlinistarum multitudine audaciaque periculisque ab eis imminentibus queritur Ortvini quondam discipulus et rixam suam cum quodam illorum, Colonienses Parisiensesque mire fastidiente commissam narrans carmen in horum, Tungrensis præcipue et Altæplateæ, laudem adicit et de studiis suis refert.
11. Cornelius Fenestriticus Ortvinò Gratio. (*Moguntiae*). . . . 16...18
Partes Coloniensium sese tueri Hochstratoque et Arnoldo de Tungris optime velle, Reuchlinum autem odisse, eumque et a quattuor universitatibus et a Parisiensibus condemnatum plane devictum iri quantum optet, scriptor latius perscribit, et de duobus Reuchlinistis in Parisienses Coloniensesque magistros miris modis invehentibus ac quomodo ipse contra eos tunicam domini Treverensem defenderit narrationem facit. de quibus non satis idoneis viris scriptor, ipse poeta, artis suæ specimen addit Coloniensesque magistros salutare iubet.
12. Hiltbrandus Mammaceus Ortvinò. in Tubinga. . . . 19. 20
De prædicatorum contra Reuchlinum causa sinistri rumores, et de Hochstrato a Romanensibus neque ad beneficium pauperum admissio. A papa, si contra theologos iudicaret, ad concilium, quod supra papam est, appellandum esse. Prædicatorum ordinis, aliis perosi, laus et Hochstraticæ contra parum idoneos hæretici Reuchlini patronos causæ commendatio.
13. Conradus de Zuiccavia Ortvinò. ex Liptzik. . . . 20...22
De adulteriis Ortvini Arnoldique in uxorem Pfefferkorni commissis et contra Ortvini fornicationis peccatum severe condemnantes litteras Conradi idem excusantis argumenta. De hastiludio festisque conviviis chorisque Lipsiæ actis.
14. Ioannes Krabacius Ortvinò Gratio. ex Nurenberga. . . . 22. 23
Heckmannum Vindobonæ mortuum esse nuntiatur, in cuius laudem adposito quoque carmine sepulchro inscribendo narratur cuiusdam superbientis poetæ [Hutteni], artem versificatoriam docere volentis, cum Heckmanno rectore altercatio. Apud Norimbergenses quoque de causa fidei suspecti rumores inter Reuchlini fautores.

	Pag.
15. Guilhelmus Scherschleifferius Ortvinus. Franckfurdia.	23. 24
Querulosa de Ortvinus in litteris dandis negligentia expostulatio et ut crebras det precatio. Pro prædicatoribus contra Reuchlinum huiusque speculum oculare pia vota.	
16. Matthæus Mellilambius Ortvinus Gratio. Maguntia.	24. 25
Cum inimico Ortvinus, hunc spurium, matrem eius meretricem, patrem presbyterum esse in vulgus edente contentiose disputat scriptor.	
17. Ioannes Hipp Ortvinus Gratio. (<i>Lipsia</i>).	26...28
De Aesticampiano per magistros Lipsienses ab universitate relegato, frustra pro illo intercedente principe, et de Andrea Delitiani magistri Rotburgensis doctrina poeticoque ingenio. Expetit scriptor Ortvinus librum contra Reuchlin, et ut ipse ab Ortvinus carmine celebretur.	
18. Petrus Negelinus Ortvinus Gratio. in Trevis.	28. 29
Discipulus timide quondam præceptoris iudicio carmen in laudem s. Petri compositum, musicis quoque modis cantandum transcriptum submittit, et quid de sententia Spirensi dicatur ac de Hochstrato, Romæ feliciter litem prosequente, indicat, Colonienses magistros ac theologos cum Pfefferkornio suo nomine salutans.	
19. Stephanus Calvastrius Ortvinus Gratio. ex Monasterio in Westphalia.	29. 30
„Carmen scriptum in morte magistri nostri Sotphi in bursa Kneck, qui olim composuit glosam notabilem” utrum Ortvinus sit an non, itaque utrum bonum sit an habeat vitia, quaeritur.	
20. Ioannes Lucibularius Ortvinus Gratio. ex Suollis.	31
Ortvinus Daventriae Coloniaeque quondam discipulus, nunc misellus ludi magister imaque vocis cantor, ut ille commendaticias litteras ad collaboratoris munus optinendum dare velit, supplicibus precibus expetit.	
21. Conradus de Zuicavia Ortvinus Gratio. ex Lyptzick.	31...33
Respondens ad Ortvinus de huius in amore successibus Conradus quomodo ipse in Dorotheæ suæ consuetudinem venerit, quæ amoris experimentum crucem domui adpictam osculari iubens cepit, et de huius periculi exitu narrat, cantuque nocturno (quem serenatam appellare ab Hispanis didicimus) amicam celebrasse refert, consiliumque rei amatoriae bene gerendæ ab Ortvinus petit.	
22. Gerhardus Schirruglius Ortvinus Gratio. ex Moguntia.	33...35
Pænitet iuvenem non Coloniae studia sua prosecutum esse, ubi inter devotos cives, diligentes magistros ac verecundos discipulos melius proficere potuisset, quam Moguntia, inter superbos petulantisque commissatores, quibus tunica domini Treverensis, tres reges Colonienses, reliquæ beatæ virginis ac s. Michaelis cum indulgentiis prædicatorum ludibrio sunt, qui Reuchlinum laudant, theologos autem et Parisienses contemnunt, Thalmud damnatum librum esse negant, prædicatoribus atrocissima crimina obiciunt. itaque Gerardus Ortvinum de reditione consulit.	

	Pag.
23. Ioannes Vickelphius Ortvinio Gratio. Madepurek.	35. 36
Ortvinus quondam præceptor eum, ne in adulterii fornicationisque peccato perseveret seseque poetarum lectione corrumpi patiat, amice monet; tum laudat Ortvinum contra Reuchlinum scribere, sed ne nimium Pepericorno fidat, cum furem proditoremque esse audierit, aliusque eiusdem nominis nefarius Iudæus baptizatus Halis combustus esset, fraterno animo suadet.	
24. Paulus Daubengigelius Ortvinio Gratio. ex Augusta.	36. 37
Fidum promissorem se scribere diligentiusque epistolarum mutuarum commercium expetere significat, Reuchlini Defensionem nuper publicatam transmittens, quam cum ipso auctore comburendam et ab Ortvinio refutandam censet. Oculorum morbo laborans scriptor alchimistam vagabundum pro medico adhibet. res domesticæ satis lætæ sunt. exercitus imperialis contra Venetos per regionem Augustanam iter faciens describitur. varii libri ut sibi mittantur petit auctor.	
25. Philippus Sculptoris Ortvinio Gratio. (<i>Lipsiæ?</i>)	37...39
Olim unum hic habuimus poetam, Samuel, nunc certe viginti habemus, eosque nobis, antiquorum viam euntibus molestissimos, doctorem sanctum et Alexandrum et authenticos auctores contemnentes. ita e. gr. vocabula 'seria, patritii, currus, ius, lucar, mantellus, mechanicus, mensorium, polyhistor, Polysenus' et similia recte exponentem scriptorem nihil scire quidam dixit, de qua iniuria 'ad privilegia universitatis Viennensis', ubi ille in magistrum promotus est, iste poeta citabitur. Theologos oderunt illi poetæ sæculares, quorum unus Triumphum Reuchlini composuit, et iuvenes a bonis studiis et gradibus academicis petendis abstrahunt ad suas artes, ut de iuvene, qui Philomusi discipulus factus est, scriptor queritur.	
26. Antonius Rubenstadius Ortvinio Gratio. Franckfordiæ.	39. 40
Consulit Ortvinus, 'utrum doctor in iure teneatur facere reverentiam magistro nostro, qui non incedit in habitu', qui habitus describitur et quomodo nuper quidam iurista Petrum Meyerum publice obviam factum non salutatum præterierit narratur. De causa contra Reuchlinum, iam ad paupertatem redactum, sibi rescribi vult Antonius.	
27. Ioannes Stablerius Miltenpurgensis Ortvinio Gratio. in Miltenpergk.	40. 41
Trecentos florenos ex indulgentiis venditis prædicatores coegerant; hiis furto ablatis utrum qui solverant, absoluti sint necne disputatur. Reuchlini amici de prædicatoribus rumores spargunt, eos indulgentiarum pretiis ad illum calumniandum iudicesque corrumpebunt abuti. magistrorum Moguntinus conventus Speculi ocularis comburendi causa habitus; de Bartholomæi Zehner prædicatione cum Reuchlinistæ cuiusdam responsione illiusque excusatione.	
28. Conradus Dollenkopffius Ortvinio Gratio. Heidelbergæ.	41...43
Cum lætas olim de scriptoris ingenio Ortvinus spes fecisset, is de studiis suis theologicis, maxime vero poeticis et Ovidianarum metamorphosium refert, quadruplicemque nominum esse significationem.	

Pag.

ita nuper quendam ex poetarum numero, qui 'non intelligunt allegorias et expositiones spirituales', quid essent Mavors, novem Musæ, Mercurius, ignorantem docuit. Ipse libro Thomæ de Walleis has artes se debere profitetur, qui quam docte 'concordantias inter sacram scripturam et fabulas poetales' scripsisset, exempla adferuntur de Phitone serpente, de Saturno, de Diana, de Iove ac Calistone, de Aglauro, de Europa, de Cadmo, de Actæone, de Baccho, de Píramo et Thisbe, de Vulcano. De Reuchlino, quid agat, ubi per Tubingenses auctor certior factus fuerit, sese scripturum significat.

29. Tilmannus Lumplin Ortvinio Gratio. (*Tubingæ?*) 43. 44
Ortvinus quod contra Reuchlinum scribere non pergat, acriter reprehenditur, et contra defensorem Iudæorum, quem peccatorem recte Perpericornus increpat, ecclesiam famamque suam defendere provocatur.
30. Ortvinio Gratio Ioannes Schnarholtzius. ex Basilea. 45. 46
Adulatoria humilitate celebratissimum magistrum adit theologiæ candidatus, ut ei describat prædicationem nuper a quodam Parisiensi de ascensione domini iubilantibus apostolis beataque virgine facta, et de resurrectione in Hierusalem habita, sibi que libros indicari vult, 'ubi ista materia habetur', ut emere possit.
31. Bartholomæo Colpio Willibrordus Niceti. (*Fuldæ?*) 46...48
Laudatis Carmelitarum ordine eique concessis indulgentiis, pietate ac doctrina Colpii, bibliotheca variis libris instructissima, Tungari quoque, laudabilis viri, quamvis Reuchlinus eum spernat, et præcipue valde notabili libro, qui dicitur Combibilationes, quæstio proponitur, utrum Lollardi et Beguttæ sæculares an clericales personæ sint, iisque matrimonia contrahere liceat necne; de qua re frustra tam libros quam sacerdotem Fuldensem se consuluisse dicit Willibrordus. sententiam dicendam si Bartholomæus nesciat, ex Ortvinio divina gratia nihil ignorante petendam esse. Adicitur carmen heroicum de Combibilationibus.
32. Ortvinio Gratio Gingolfus Lignipercussoris. ex Argentina. . . 48. 49
Ortvinus quondam discipulus non defatigatur exprimendo quantum stimuletur stimulis præceptoris datis, ut a Buschio, Parisienses quoque et ipsos Lipsienses, qui tamen melius stimulare possunt, stimulante, et ut restimulet adhortatur; sese quoque Buschium carmine stimulasse et occasione data fortius stimulaturnum esse.
33. Mammotrectus Buntmantellus Ortvinio Gratio. ex Heydel-
bergo. 49...51
Post laudatum Ortvinus poeticum ingenium sub fide confessionis scriptor aperit, quam insano amore erga Margaretham, campanatoris filiam, laboret, a qua cur similiter amari credat enarrat ac de medicamento Gyni, a doctore Brunello imperato, adcuratius refert, ab Ortvinio autem amatorium remedium expetit.
34. Ortvinus Gratius Mammotrecto. ex Colonia e domo d. Io-
annis Pfefferkorn. 51...53
Ortvinus apertam quidem Mammotrecti confessionem laudat, graviter autem reprehendit peccatum amandi Margaretham, contra quod sacra

remedia adhibere suadet. exemplum ipse sese præbet, qui olim amicam Margaretha pulchriorem se deseruisse et uxorem factam non nisi semel submisisse, ebrium quidem, scribit. Iterum piacularibus ieiuniis precationibusque præceptis exemplum olim in lectionibus de Ovidii arte amandi prolatum memorat de Catharina Pistoris pomo nigromantico icta a baccalaureo Lipsensi, quem perditæ amare cœpit, ita ut vel magistros 'baccalaureos' appellaret, neque carcere inediaque sanari potuerit, sed ad amatorem parochum factum confugit, ex quo quattuor pueros peperit — quod est scandalum in ecclesia. Ceterum probat Ortvinus medicamentum Gyni quod doctor Brunellus docuit.

35. Lyra Buntschuchmacherius Guillermo Hackineto. (*Parisiis?*) 53. 54
Epistolam Londini scriptam purissimæ Latinitatis optimique stili auctoremque summis laudibus scriptor eiusque amici efferunt, unus Crocus vituperare ausus ipse refellitur. Nova referuntur de Helvetiorum clade [Marinianensi] et de causa Hochstrati contra Reuchlinum, huic feliciori, novaque Speculi ocularis translatione; ipsum papam contra prædicatores esse, hique ut album brillum in sua nigra cappa portare deberent constitutum esse; prædicatores autem pecuniis ex indulgentiis impetrandis contra Reuchlinum pugnare, mortuum denique omnino damnare velle.
36. Eitelnarrabianus de Pesseneck Ortvinio Gratio. ex Verona Agrippina. 55. 56
Wormatiæ cum Iudæis de eorum lege disputans scriptor cum Pfefferkornium sententiæ suæ suffragantem allegaret, illi hunc in Moravia furtum fecisse eidemque patibulum erectum fuisse responderent, minacia eis verba dedit Pfefferkorniumque pientissimum catholicum meritoque hospitalarium mensuratoremque salis a Coloniensibus factum, uxoremque eius honestissimam feminam et circumcisum tantum virum, non burgimagistros aut magistros amantem strenue defendit. Hæc Pfefferkornio nuntianda esse, ut se defendat realiter contra tales Iudæos et Buschium.
37. Lupoldus Federfusus Ortvinio Gratio. ex Erfurdia ex dracone. 56. 57
De quæstione quodlibetaria, utrum Iudæo, quando Christianus fit, præputium renascatur necne. Ortvinum, ut rem ex Pfefferkorni uxore exquirat, cohortatur Lupoldus.
38. Padormannus Fornacifcis Ortvinio Gratio. ex Witenburgo. 57...59
Præceptor quondam suo scriptor non parum ipse sibi placens de quodlibeto artificiosissime celebrato refert, in quo contra quendam poetam nimium sui æstimatorem magistri de nomine Gratii deducendo certant, utrum id a supernali gratia, an a Gracchis Romanis originem habeat. recensentur ab utraque parte stantes. Reuchlino Ortvinum de versu 'Flet Iovis alma parens' inmerito hæreseos accusanti dira precatur scriptor.
39. Nicolaus Luminatoris Ortvinio. Coloniae ex bursa Laurentii. 60
Gratias agit quod consilium de studiis Coloniae faciendis dedit, ubi statim in beanio deponendo Nicolaus Buschium a quodam 'matris domini' nomine lepidissime salutatum, cum is subtile dictum

Pag.

non intellexeret, responsum dare audivit, matrem domini si pulchrior, quam ipse est, non fuisset, certe non admodum pulchram fuisse. Itaque bonæ spei plenus Nicolaus ad studia bursalia sese præparat.

40. Herbordus Mistladerius Ortvinò. ex Suollis. 60. 61
De Ortvinò anxie sollicitatus Herbordus illum, ut tandem scribere velit, adiurat, ne diutius timere debeat de illius valetudine, capitis forte dolore vel alvei infirmitate, ex qua quondam a Pfefferkornia purgatus est ac contra quam remedia docentur.
41. Vilipatius de Antverpia Ortvinò Gratio. ex Franckfurdia apud Oderam. 61. 62
Hochstratus de Ortvinò infirmitate dicendo Vilipatium anima deficere facit, qui resuscitatus contra mamillarum inflationes ex magicis artibus a mulieribus incantatricibus excitatus sancta remedia carmenque docet. Reuchlinum vicisse dubitat scriptor, Pfefferkornio cum uxore suo nomine salutes dicere iubet.

APPENDEX EPISTOLARVM.

42. (1.) Antonius N. Ortvinò Gratio. in Heydelberga. 63...65
Argentorati medicamentorum causa morans de Erasmo Roterodamo egregiaque hominis doctrina audit scriptor, qui an ille 'etiam aliquid sciret in medicina vel non' exploraturus ad cenam cum Erasmo sese invitari curat. Considentium taciturnitatem Antonius recitato Vergiliano 'Conticere omnes' abruptit; tum Erasmus multa de rebus theologicis miris verbis præfatus est, cenæ autem dominus de ente et essentia primum, tum de poetis disputavit, quod Antonio ansam dedit probandi Iulii Cæsaris commentarios a Suetonio scriptos esse, quo argumento victus Erasmus conticuit, Antoniusque sibi persuasit non ita magni faciendum esse Erasmum, quippe qui pulchrum quidem Latinum dicere sciat, speculativarum autem scientiarum parum expertus sit.
43. (2.) Gallus Linitextoris Gundelfingensis Ortvinò Gratio. in Eberburck. 65. sqq.
Gratias Gallus de litteris solatium adferentibus agit, simul vero iridet Ortvinò opinionem de infirmitatibus non nisi ex nimio labore orientibus, quasi vinum ingurgitare, ut Heidelbergæ nuper ipse Gallus debuit, labor non esset. Addit epistolæ suæ ex Epistolari magistrorum Lipsensium Ortvinò cum discipulis domi perlegendam epistolam, quam
44. (3.) *Magister Curio Matthiæ Falckenbergensi ex Lipsig* 66. 67
scripsit de iucundo ante quinquaginta annos Lipsiæ acto conmilio, de epulis nuper principi nuptias celebranti paratis, unde sibi dulcissimi vini ferculorumque delicatissimorum bonam partem 'destillatam' clam abstulit; de vita domestica adhuc scortantis Matthiæ; de discipulis bursæ Henrici commendandis, cuius 'regula bursalis' describitur.
45. (4.) Arnoldus de Thungaris Ortvinò Gratio. (Coloniæ) ex bursa Montis. 67. 68

Incommoda adversæ valetudinis vexationumque accusat, quas ex suis contra Reuchlinum scriptis undique sentiat, in primis ab iis qui Pfefferkornum defensionem suo nomine edidisse, cum 'nos tamen scripta omnia fecerimus', mirentur. Deinde, cum ancillam Quentilianam ex Ortvino prægnantem esse audivisset, huius scorti habendi societatem ineundam offert.

46. (5.) Ioannes Currificis Ambachensis Ortvino Gratio. Hei-
delberg. 69...72

Quomodo studiis operam det et de doctis viris Heidelbergæ theologiam docentibus, in primis de doctissimo quodam prædicatore, quem Quacculatorem et Ioannem cum destructo capite vocant, et de discipulo eius præceptorem fere superante, qui mire quæstiones et sophismata exponit atque utrum deus sit in prædicamentis et de rollationibus similibusque disputat, prosaice et, ut sibi visus est, metrice narrat. poetas Heidelbergenses multo minus quam Ortvinum, studiosorumque mores ac vitam multo minus quam Colonien- sium sibi placere scribit. Denique Arnoldum Tungrensem consulti- tari vult, num licitum sit talis de indulgentiis ludere.

47. (6.) Wendelinus Pannitonsoris Ortvino Gratio. ex Straßberg. 72...74

In posterum taciturnitatis crimen sese evitaturum promittens Ort- vino ut a prædicatorum partibus stanti refert Wendelinus de quodam suo conviva, qui mire Latine loquens catalogum prævaricatorum i. e. prædicatorum sese publicaturum esse dixit, quo de variis illo- rum malis facinoribus ageret, de Bernensi scelere, de prædicatore Moguntiae per vim stuprum facere conante, de monachis Argentora- tensibus mulieres pro monachis apud se habentibus; et cum ipse W. prædicatores defenderet, ne ut templarii occiderentur, ille de Wigando Wirt, Bernensis sceleris capite Wesalioque calumniatore et vero sub Pfefferkorni nomine editi libri '*Sturmgluck*' auctore, dura verba replicavit. quo facto Wendelinus iratus abiit.

48. (7.) Iacobus de Altaplatea Ortvino Gratio. Romæ. 74...77

Desiderium invidissime Colonix peractæ vitæ cum desperatione de tristi suæ contra Reuchlinum causæ condicione Romana suaque ege- state et sollicitudine, ne dum ipse abesset, hæreses in Germania crescerent et Erasmus theologiam corrumperet, coniunctum male cruciat Hochstratum, qui in deambulationibus cum Petro Meyero per campum Floræ consuetis curtisanorum contemptui et ludibrio se haberi queritur ac de quibusdam 'epitaphiis Hochstrati', quæ illi quasi casu excidissent proiecerant, quid, cum ipse adhuc in vivis esset, ea sibi velle putet, ex Ortvino quærit. De Pfefferkornio 'mam- maluca facto' rumorem falsum esse sperat scriptor.

- [49. (8.) Ioannes Tolletanus Richardo Kalberstadensi. ex Braban-
tia a. 1537. 77...79

Narratio sordida de monacho cui scortum, quod per triduum in mo- nasterio apud se habuerat, negata mercede tunicam cum cucullo abstulit, quæ ut sibi restitueretur ille frustra magistratum adiit. is contra ad coercendam monachorum luxuriam ac disciplinam publi-

Pag.

cam curandam illos publice prodire vetat et sub cura esse iubet.
(Efteti et a genuinis Epp. O. V. aberrantis ingenii partus.)

Reuchlini effigies.	80
<i>DEFENSIO IOANNIS PEPERICORNI CONTRA FAMOSAS ET CRIMINALES OBSCVRORVM VIRORVM EPISTOLAS. etc.</i>	
<i>Epistola Pepericorni ad Leonem PP. X. et Cardinales. Coloniae a. 1516. m. Iulio.</i>	81. sqq.
<i>Eiusdem ad Hermannum principem electorem ep. Coloniae a. 1516.</i>	83. 84
<i>Mandatum Imperatoris secundum. Roserei d. 10. Nov. 1509.</i>	84...88
<i>Pepericorni narratio de negotio a se Francofurti acto.</i>	88...90
<i>Commissio ab Imperatore Pepericorno data. Füssen [Faucibus] d. 6. Iul. a. (1510.).</i>	90...92
<i>Pepericornus Reuchlinianam consultationem non inlicite se publicasse exponit.</i>	92
<i>Consultatio utriusque facultatis Coloniensis, additis ad Imperatorem litteris Pepericornum commendantibus. Coloniae d. 13. Nov. a. 1510.</i>	93
<i>Universitatis Moguntinae Consultatio utriusque facultatis, addita Consultatione facultatis iuridicæ et ad Imperatorem Pepericornum commendante epistola. Moguntiae d. 31. Oct. a. 1510.</i>	94. 95
<i>Consultationem utriusque facultatis Erphordiensis superioribus conformem esse.</i>	95...99
<i>Heidelbergenses consultarunt aliarum universitatum doctores simul esse convocandos.</i>	99
<i>Consultatio Iacobi Hochstraten. Coloniae d. 9. Oct. a. 1510.</i>	99...101
<i>Consultatio Victoris de Karben hic omissa.</i>	101
<i>Consultatio Ioannis Reuchlin cur hic omissa, et de ea Pepericorni cum archiepiscopo Mogunt. conversatio.</i>	101...103
<i>Archiepiscopi Moguntini Urielis ad Cæsarem epistola d. 29. Oct. a. 1510. per Pepericornum missa.</i>	103. 104
<i>Baldungi, Angeli et Gregorii consultatio.</i>	104...107
<i>Impugnatur exceptio Colonienses Reuchlini Teutonica scripta parum intellexisse.</i>	107
<i>Maximiliani Cæsaris ad archiepiscopum Moguntinum responsum d. in Friburg. 13. Ian. a. (1511.).</i>	108
<i>Pepericornus cur Manuale speculum ediderit.</i>	108. 109
<i>Archiepiscopi Moguntini ad Cæsarem litteræ d. 23. Apr. a. 1511.</i>	109. 110
<i>De Speculo oculari et de Pepericorno a Iudæis ludibrio habito.</i>	110. 111
<i>Note Pepericorni.</i>	112...115
<i>Reuchlini ad Arnoldum de Tungaris epistula d. 28. Oct. a. 1511.</i>	115...117

	Pag.
<i>Pepericorni censura huius epistolæ.</i>	117...124
<i>Universitatis Coloniensis Christiana instructio ad Ioannem Reuchlin. d. 2. Ian. a. 1512.</i>	125. 126
<i>Reuchlinus non recantat sed Claram ocularis speculi declarationem edit.</i>	127
<i>Cæsaris mandatum contra speculum oculare d. Coloniae d. 7. Oct. (a. 1512.)</i>	127. 128
<i>Reuchlinus defensionem suam denuo emittit.</i>	128
<i>Petri Meyeri ad Arnoldum de Tungari epistula d. Franckfordiæ d. 10. Febr. a. 1512.</i>	129
<i>Maximiliani Cæsaris alterum mandatum contra Reuchlini libros. d. Confluentiæ d. 9. Iul. (a. 1513.)</i>	129. 130
<i>Notæ Pepericorni et Reuchlinianæ epistolæ ad Colonienses theologos d. 27. Ian. a. 1513. pars.</i>	130...132
<i>Reuchlini libri ab universitatibus examinantur et condemnantur.</i>	133
<i>Sententia Lovaniensis facultatis Theologiæ contra Speculum oculare. d. 28. Iul. a. 1513.</i>	133. 134
<i>Sententia facultatis theologicæ Coloniensis contra Speculum oculare. d. 16. Aug. a. 1513.</i>	134. 135
<i>Sententia facultatis theologicæ Erphordensis contra Speculum oculare. d. 3. Sept. a. 1513.</i>	136. 137
<i>Sententia facultatis theologicæ Moguntinæ contra Speculum Oculare.</i>	137. 138
<i>Spreta commissione Spirensis hæreticæ pravitatis magister Speculum oculare Coloniae comburendum condemnat ignique tradit d. 10. Febr. a. 1514.</i>	138. 139
<i>Spirenses contra pro Speculo oculari sententiam dicunt, quam cum trium universitatum sententiis Colonienses Parisiensi universitati examinandam mittunt.</i>	139. 140
<i>Sententia Parisiensium doctorum condemnativa Ocularis speculi. d. 2. Aug. a. 1514.</i>	140. 141
<i>Quibus iudicialibus actis omnibus Romam missis Reuchlinus intra XL dies ut compareat citatur. Exceptiones ab ipso oppositas Pepericornus notis refutare studet.</i>	141...148
<i>Litteræ regis Franciæ [Ludovici XII.] ad summum pontificem contra libros Ioannis Reuchlin.</i>	149
<i>Litteræ Karoli Hispaniarum regis ad summum pontificem de supprimendis Reuchlini libris d. Middelburgi d. 16. Mai. a. 1515.</i>	149. 150
<i>Litteræ universitatis Lovaniensis ad Papam contra libros Reuchlini. d. 23. Mai (a. 1515.)</i>	150...152

	Pag.
<i>Litteræ Adriani Florentii de Traiecto ad Cardinalem s. crucis de Reuchlini libris delendis. d. 16. Mai. a. 1515.</i>	152
<i>Nota Pepericorni. Consummatio historiæ. Protestatio. Summarium totius negotii.</i>	153...159
<i>De Epistolis Obscurorum virorum.</i>	159...162
<i>Pepericorni exclamationes et Expurgatio infamiæ, et Figura veritatis Reuchlinum semper fuisse reum originarium.</i>	162...166
<i>Responsio ad argumentum contententium Reuchlinum non composuisse Epistolas Obscurorum Virorum.</i>	166...168
<i>Contra eos qui dicunt Pepericornum non esse dignum cum quo Reuchlinus staret iuri.</i>	168...170
<i>De capitalibus quibusdam mendaciis Reuchlini.</i>	170. 171
<i>Quædam prophetia et de novo prædicante.</i>	171. 172
<i>Quare Iudæi non efficiantur Christiani.</i>	172
<i>De prædicatione a Pepericorno Francofurti habita.</i>	172
<i>De quadam epistola nefandissima Reuchlini.</i>	173
<i>Quod hæc Pepericorni Defensio non sit famosa.</i>	173
<i>Conclusio totius libri.</i>	174. 175
<i>Lima totius operis. Eyn duytsche Protestatio.</i>	175. 176
<i>Doctor iohannes Reuchlins tütsch missive warumb die Juden so lang im ellend sind. 1505.</i>	177...179
<i>Reuchlini ep. ad Questenbergum d. 12. Aug. a. 1515. (ex Reuchlini præf. ad S. Athanas. in psalm.)</i>	179. 180

EPISTOLARVM OBSCVRORVM VIRORVM VOLVMEN ALTERVM.

<i>Exempli primæ editionis inscriptio.</i>	183
<i>Exempli secundæ editionis inscriptio.</i>	184
1. Iohannes Labia Ortvinio Gratio. in Curia Romana.	185...187
Convivalis disputatio cur Magister Ortvinus epistolis ad se missis Obscurorum Virorum nomen dederit, sive a nomine proprio Obscurorum, sive obscuritatem mystice interpretatus, sive propter humilitatem contrariam Reuchlini inmodestiæ, qui 'Epistolare amicorum suorum intitulavit „Epistolæ Clarorum Virorum". Ipse Ortvinus veram nominis rationem rescribere rogatur.	
2. Iohannes Grapp Ortvinio. in urbe Roma.	187...189
Mittit suo quondam præceptori exemplum artis poeticæ 'Carmen metricum in despectum Reuchlini et Reuchlinistarum'.	
3. Stephanus Romedelantis Ortvinio Gratio. Treveris.	189...191
De Thomæ Murneri, varii ingenii hominis, Reuchlini partibus faventis theologis Coloniensibus sociisque infensi dictis, imprimis Pfefferkorni insignem nequitiam maleficiaque exprobrantibus, contra quæ Stephanus eius honestatem, generis nobilitatem, fidem ac pro religione Christiana zelum audacter defendit.	

- Pag.
4. Iohannes Pileatoris Ortvinio Gratio. Romæ. 191. 192
 Ortvinio quamvis litteras non danti scriptor nova de causa fidei eius-
 que dubia, theologis difficili, Reuchlinistis autem læta condicione
 scribit et pia sua pro sacra theologia contra poetas et iuristas
 vota cum suspitione ipsum papam Reuchlini partibus favere nuntiat.
 5. Iohannes de Werdea Ortvinio Gratio. Romæ. 192. 193
 Ortvinum de causæ fidei ancipiti periculoque statu anxium con-
 solatur ad priorem audaciam adhortans ac mutabilitatem inconstan-
 tiamque papalium iudiciorum papæque legibus soluti liberrimum
 arbitrium demonstrans. Ceterum optimam causam esse fidei cau-
 sam atque Hochstratum auctoritate plurimum valentes curiales epu-
 lis vinoque datis ad suas partes traxisse.
 6. Cornelius Storati Ortvinio. Augustæ. 194
 Excusat se quod dum Romæ morabatur, Ortvini desiderium litte-
 rarum de causa fidei quam exactissime referentium explere non
 potuisset; itaque nunc ex patria scribit Romæ causam non bene
 stetisse, Hochstratum antea largitionibus potentem nunc ad extre-
 mum inopiæ redactum a curtisanis neglegi. Ortvinum igitur cu-
 rare debere, ut causam fidei defendenti pecuniam vel ex indulgenti-
 is divenditis receptam Fratres mittant.
 7. Albertus Acuficis Ortvinio Gratio. Hallis in Saxonia. . . . 195. 196
 De causa fidei hominum iudicia theologorum parti omnino adversa
 esse, sese autem defendere scribit auctor. Duorum Coloniensium
 magistrorum convicia tum omnibus Reuchlini adversariis tum Pe-
 pericorno dicta, qui cum cognomine scelerato Iudæo baptizato
 Halis combusto comparatur, latius perscribit. Illum et theologos
 invicem sese instigasse in librorum Iudaicorum combustionem, ut
 Iudæis pecuniam extorquerent, idque inpedienti Reuchlino calu-
 mniastruere, Latinos libros a theologis compositos sub Peperi-
 corni, famosi hominis, nomine edi. alios Arnoldum Tungrensem,
 falsarium, alios Ortvinum, presbyteri filium concubinarium adulte-
 rumque, alios Vigandum Wirt, infamem prædicatorem, auctores
 habere. Ita in odium hominum prædicatorum causam venisse, ut
 vel caseos emendicantibus, ut a Reuchlino eos peterent, respon-
 sum daretur.
 8. Matthæus Finck Ortvinio Gratio. Romæ. 196...198
 Baccalaureus sorte sua, 'bona stantia Romæ', plane contentus, ne
 ingratus præceptor promissas litteras denegare videatur, lætas
 scribit de ventris infirmitate, de Papa Florentiæ invitis curtisanis
 morante oculisque laborante, de Rege Franciæ bellum contra im-
 peratorem parante. Bellum autem a se deprecatur, ut sibi alicuius
 beneficii ecclesiastici venatio prospere succedat. Ortvinio, si quam
 litem habeat, 'sollicitatorem' sese offerens de Hochstrato refert
 eum novos Speculi ocularis hæreticales articulos collegisse, Flo-
 rentiæque diligenter victoriam sine dubio sperandam moliri.
 9. Philippus Schlauraff Ortvinio Gratio. ex Bruneck in Flandria. 198...203
 Mittit carmen quod compilavit rithmice, non attendens quantitates

et pedes, de ambulatione sua per Almaniam, quando fuit cursor et visitavit universitates, habens mandatum a theologis quod deberet seminare favorem eorum contra Reuchlin, et quomodo fuit ibi tribulatus a poetis'. Carmen: Versus 1...5. Invocatio Christi contra poetas, 6...12. in Saxonia (Sibutum, Balth. de Facha, Phil. Engentinum), 13...15. Rostochii (Buschium), 16. Gryphiæ, 17...23. Francofurti ad Viadrum (Trebellium, duos Osthénios), 24...36. in Austria (Collimitium, contra quem Heckmannus scriptori auxilium tulit, Vadianum Pepericorno iratum, Cuspinianum), 37. 38. Ingolstadii (Philomusum), 39...47. Norimbergæ (Pirckheimerum), 48...58. Lipsiæ (Crocum, Mosellanum), 59...68. Erfordiæ (Aperbacchum, Eob. Hessum, Crot. Rubianum), 69...71. in Buchonia (Mut. Rufum), 72...76. in Misnia (Aesticampianum, Spalatinum), 77...80. in nemore Saxonico (Sturnum), 80...83. in Franconia (Huttenum), 84...99. in Suevia, Augustæ (Peutingerum), Stutgardiæ (Reuchlinum), Tubingæ (Melanchthonem, Bebelium, Ioa. Brassicanum, Paul. Vereandrum, contra quos theologus Franciscus Schlauraffo subvenit), 100...110. Argentorati (Gerbellium, Brantum, Schurerium), 111...123. Sletstadii (Wimphelingum, Spiegelium, Kirherum, Sapidum, Storckium, Phrygionem, Beat. Rhenanum), 124...131. Hagenoæ (Angstum, Setzerium), 132...141. Friburgi (Zasium, Amorbacchum), 142...150. Basileæ (Erasmus, hæreticos in domo Frobenii, Glareanum), 151...156. Wormatiæ (Theobaldum *Fettich*), 157...167. Moguntiae, ubi Bartholomæum Decimatorem hospitem habuit (Carbachium, Huttichium, Weidmannum, Ioa. Königstein), 168...174. in navi secundum Rhenum vehenti (Murnerum), 175...185. Coloniae (Buschium, Caesarium, Nuenarium).

10. Bartholomæus Kuckuk Ortvinio. [Romæ] 203. 204
De causa fidei nondum decisa cum Martino Groningo, scriptori valde displicente homine, cui novæ Speculi ocularis Latinæ versionis faciendæ munus delatum est, ille rixatur eumque maledictam bestiam increpat Martinus. quam iniuriam ita vindicare vult Bartholomæus, ut Colonienses professores suum quondam civem, cum nunc pro Reuchlino contra universitatem stet, periurii accusare suadeat. Pepericorni defensionem sibi mitti enixe rogat.
11. Iodocus Sartoris Ortvinio Gratio. Olmuntz in Moravia. . 205. 206
Novum annum faustum ominans sibi bene esse, utpote cottidie oranti, et cum admiratione vidisse Ortvini librum [Prænotamenta] contra Reuchlinum refert, et impense desiderat Ortvini Commentum super Arnoldi Tungrensis Articulos et propositiones, de quo mira omnia sperat, quamvis Ortvinus Thomista sit. Adicit carmen elegiacum contra Iuristam qui Reuchlinum defenderat, pluraque, nisi nuntius nimium festinasset, sese missurum fuisse significat.
12. Wilhelmus Lamp Ortvinio Gratio. Romanæ Curiae. . . . 206...210
Itineris Romani descriptio. Statim Moguntiae in hospitio coronæ Coloniensis magister a Reuchlinistis, validis viris armatis, probe carminatur. Wormatiæ assessores cameræ imperialis mirabilia

contra theologos prædicant, dicunturque Pepericornum propter Campanam tormentalem ab eo scriptam in ius vocasse; in primis autem Theobaldum Fettich spreto iuramento Coloniensi universitati olim præstito theologos fastidisce. WORMATIAM egressis viri armati metu iniecto duos florenos extorquent. Cum inter pluvias nivesque Augustam Vindelicorum peterent, Wilhelmi socium frigentem itineris suscepti pænitet, in ipso tamen hospitio nocturnis choreis indulget verbisque impudicis peccat, Landsbergæ autem cum ancilla rem ipsam facit. Tum per Schongaviam equis luto fere submersis ad Oenipontum perveniunt, ubi forte imperator cum aulicis moratur, quorum unus acerrima in curtisanos verba facit. Deinde per Pyrenæum sive Brennum montem nivolum, ubi inter frigora foci Coloniensis desiderio capti de re venerea sive frigidos sive calidos faciat inter se disputant Wilhelmus luxuriosusque eius socius. Tridentum proficiscuntur. ibi Wilhelmus quoque meretrices sumpsit amplexus, sed peccati pœnam horas de beata virgine orando luit. Veronam tendentibus bellici apparatus militesque obvii, Veneti Brixiam opsidebant. Mantuæ Vergilii Baptistæque carmelitæ recordantur; Bononiæ, morantibus ibi Papa Franciæque rege, sacra operantur, et in Hochstratum incidentibus post litteras Coloniensium ipsi traditas is apud regem contra Reuchlinum sese moliri suæque parti theologos Parisienses regiumque confessorem favere aperit. Per Florentiam denique, Senam, Monteflasconem, ubi vino lacrima Christi dicto sese delectarunt, Romam perveniunt, ubi maximam novitatis gratiam elephantus apud scriptorem sibi meruit.

13. Thomas Klorbius Ortvinus. Confluentiæ. 210. 211
De quodam doctissimo Magistro nostro Ortvinum parum recte scripsisse illum esse membrum decem universitatum, cum 'membra' scribere deberet.
14. Otho Hemerlin Ortvinus Gratio. Vratislaviæ. 211...213
Gratias agit de Pepericorni Defensione contra famosas sibi missa, quam valde admiratur ac contra quemdam plebanum Reuchlinistam, qui Pepericornum inlitteratum famosumque theologorum invidiæ rixandique studii instrumentum esse contendit, defendere conatur: Pepericornum spiritu sancto illuminatum causamque fidei tam facilem esse, ut vel uxor illius Reuchlinum vincere posset; prædicationem ab illo habitam pontificalem non fuisse, sed simplicem populi instructionem; libros autem ipsius iustas Reuchlinianæ iniustitiæ ultiones continere. Reuchlinista vero Pepericornum Hochstratumque una furca suspendi cupit Reuchlinoque bene dicit.
15. Petrus Steynhart Ortvinus Gratio. Romæ. 213...215
Nova de rebus bellicis causaque fidei scribere volentem non patitur ira, quam quidam socius denegando Vocabularium iuris dono promissum ei movit. Iuris studio operam sese navare, et in primis Casibus longis super Institutis delectari scribit, largamque sibi, cum pauper sit, ex illo messem sperare.
16. Iohannes Pileatoris Ortvinus Gratio. Romæ. 215. 216

Pluribus quam diversæ regiones civitatesque diversarum rerum, quibus maxime abundant, copiam habent, salutibus poetice præmissis, ut insignem suum erga Ortvinum amorem significet, mittit huic rosarium mirabile et amuletum adversus serpentum venena antidotum, quod s. Paulus olim pio hospiti xenium dedit. Reuchlino infausta, fausta theologis precans causam Hochstrati bene stare refert.

17. Fredericus Glantz Ortvinio Gratio. Monasterii. 216. 217
De rixa sua cum quodam cantore cerevisiam ei propinasse adfirmante.
18. Simon Worst Ortvinio Gratio. Antverpiæ. 217. 218
De Pepericorni Defensione altercationes. Illum auctorem esse multi, ut Latine plane indoctum, negant, male, quia Pfefferkorn ubique quæ adnotatu digna audit in pugillaria refert, ipse sacrarum scripturarum satis gnarus. præterea a filio Laurentio mire ingenioso adulescente in componendis libellis maximopere adjuvatur. Itaque Reuchlinus in æternum ingemiscat quod Manuale speculum Pepericorni esse negavit. Male Reuchlinistis precans Pepericorno eiusque uxori sese commendat scriptor.
19. Cunradus Unkebunck. Romanæ Curia. 219
Graviter queritur parentes sibi egenti mittere pecuniam nullam, petitque præter pecuniam cretam sibi mitti ad syllogismos faciendos, et corrigias. Ipse veronicam sanctam dono mittens Valentino de Geltersheim, egregio suo quondam logices professori, salutes dicit.
20. Marquardus Fotzenhut Ortvinio Gratio. in urbe Roma. . 219. 220
Hochstrati causæ multi cardinales favent, præcipue s. Crucis (Bernardinus Caravajal), ut olim illum contra Petrum Ravennatem iuvit idem partium Parisiensium studiosus. Præterea lautis dapibus curiales ad se adlicit Hochstratus. De rumore Hermannum Nuenarium episcopum Coloniensem factum esse scriptor falsum esse sperat, cum ille poeta Reuchlino et Erasmo etiam optime velit, Huttenusque eidem Reuchlini causam maxime commendantes litteras dederit.
21. Iohannes Holcot Ortvinio Gratio. Margburgk. 221
Sero Ortvinianas litteras mutato domicilio se accepisse, non per neglegentiam nunc tandem respondere adfirmat auctor, suadetque ne Gratius Defensionem contra famosas sub Pepericorni nomine edat, quia Reuchlinus ex stilo verum auctorem cogniturus est.
22. Iodocus Klynge Ortvinio Gratio. Perlin in Marchia. . . 221...223
Sodalitatis cum Ortvinio Daventriæ habitæ recordatur, cum pisces, quos amas sive Plotzgen nominant, a patre allatos cum hoc comederet. denique dolorem suum quod causa Coloniensium post librorum hæreticalium combustionem anceps hæreat, bonis votis additis declarat.
23. Bertholdus Hackstro Ortvinio Gratio. in Romana Curia. . 223. 224
Iam duos menses Romæ moratus ad id usque tempus patronum nondum se invenisse queritur: nam cuidam auditori rotæ, cum

plane serviles agasonisque operas exigeret, sese elocare nequissime, utpote qui magister Coloniensis sit. De curtisanorum superbia et graduum academicorum Germanicorum apud eos contemptu. Magister quid sit quattuor modis explicatur.

24. Philippus Mesue Ortvinio Gratio. Rostock. 224. 225
De causa fidei Rostochiensibus narranti Speculum oculare Coloniæ combustum esse, Ecbertus de Harlem Reuchlinianas partes defendit sententias universitatum parvi pendens. Parisiensia Rostochiensiaque de non recipiendis alterius utrius universitatis magistris statuta.
25. Adolfus Klingesor Ortvinio Gratio. Franckfordiæ ad Oderam. 225. 226
Curas propter causam fidei aversurus quomodo ipse cum quodam quondam Coloniensi de Pepericorni fide ac fœtore Iudaico disputaverit et de virginitate Arnoldi de Tungari, enarrat.
26. Henricus Schaffsmulius Ortvinio Gratio. ex urbe Roma. . 226. 227
Consultatio de eo qui ieiunii die ovum cum pullo comedit, an et quale peccatum commiserit, an pulli nondum exclusi carnibus comparandi sint aut vermibus qui sunt in caseis leguminibusve. Hochstrati iam bene nummati causam prospere succedere.
27. Wilhelmus Storch Ortvinio Gratio. Romæ. 227...229
Queritur exoptatissimum Ortvini librum contra Reuchlin sibi non mitti, quo curiales pudore suffundere posset, et carmen de Hochstrati adventu compositum mittit.
28. Bernhardi Gelff Ortvinio Gratio. in Curia Romana. . . 229...235
Amicitiae cum Ortvino contrahendæ causa, quem Epistolas O. V. edidisse opinatur hic theologorum fautor Pepericornianæque defensionis admirator ac defensor, mittit decem Articulos a Reuchlinistis tanquam hæreticos et crimen læsæ maiestatis continentes collectos cum suis responsionibus.
29. Ecbertus Ungenant Ortvinio Gratio. Lovaniæ. 236
Valentino de Geltersheim debitos duos florenos se soluturum negat, cum neque ille promissis stetisset lautum cibum se daturum esse si prosperam operam daret Ecbertus, ut Coloniæ venientes novi discipuli captarentur ut bursæ Valentini sodales fierent.
30. Balthasar Sclauch Ortvinio Gratio. in Vienna. 236. 237
Stupens gaudioque exultans Pepericorni Defensionem ipsum eius auctorem, amicum suum, admiratur, ac ne theologi inter se certent, utrum Speculum oculare comburendum an ad patibulum suspendendum sit, sed ut concordēs sint enixe suadet. Iam Vindobonæ Reuchlinistarum numerum ita crescere lamentatur, ut eam universitatem, cuius rector est Vadianus, cuius socii sunt Tannstetter, Cuspinianus, Resch, Lazius et alii multi, relinquere cogitet; sed solatio scriptori est Heckmanni societas.
31. Albertus Strunck Ortvinio Gratio. Romæ. 238
Veniam petit quod non sæpius litteras det, sed nimium Romæ calorem, nimiumque laborem impendendum esse siquis secundum omnes artis regulas epistolas scribere velit.

Pag.

32. Henrichus Cribelinioniacius Ortvinus. Romanæ Curia. . . 238...240
 Mala fortunæ hoc anno res theologorum esse: ipse scriptor adversam iterum sententiam expertus est, Petro Meyero contra canonicos Reuchlino faventes parum bene succedit, neque bene Hochstrato in causa fidei, de qua Imperator litteras pro Reuchlino ad papam dedit. Rumor etiam est Erfordienses suam pro Hochstrato sententiam revocatuos esse, qui tamen disputandi arte excellit maxime, quamvis forte gravioribus negotiis occupatus in biblicis Hieronymoque parum versatus sit. O si theologi vincerent, ut iuristæ præ metu illorum, dei iudicium, ne verbum quidem amplius dicere auderent.
33. Petri Lapp Ortvinus Gratio. in Halberstat. 240. 241
 Optat excellentissimos omnes, de quibus scripsit Ortvinus, doctores Colonienses (magistros nostros Hochstratum, Arnoldum, Remigium, Valentinum, Petrum, et licentiatum Rutgerum multosque alios, inter quos etiam Pfeffercornum, quamvis laicum et indoctum, tamen rerum intelligentissimum), Moguntinenses (Zehnerum Bertramumque) ac Francofurtensem mirabilem prædicatorem Meyerum subicere sibi iuristas poetasque sæculares, ne his libros edere liceret, theologicos omnino nullos, alios autem non nisi a magistris nostris adprobatos; improbat comburerentur; et ne novam latinitatem in theologiam introducerent, ut fecerunt Reuchlin et quidam Proverbia Erasmi vocatus. Græcæ autem et Hebraicæ litteræ non solum inutiles sed et nocentes sunt.
34. Iohannes Schnierckius Ortvinus Gratio. Ulmæ. 241...243
 Præmissa salutatione poetica, sed ex improvviso et antiquo more licito, quali a magistro quodam Parisiensi universa biblia, versibus composita, refert se certiore esse factum Reuchlinum oculis laborare. sciscitanti de Reuchlino baccalaureum, qui hunc visitaverat, respondisse, apud eum se vidisse mire scriptum librum, Plutarchum in Græco, et alium libellum sub scamno iacentem, Pepericorni Defensionem, cuius refutandi operæ temporisque pretium esse negabat Reuchlinus; quem itaque oculorum infirmitate quo minus multum legere aut scribere posset prohibitum denuo ac confidentius scriptis suis ut theologi petant, scriptor exhortatur.
35. Wilhelmus Lamp Ortvinus Gratio. Romanæ Curia. 243. 244
 Post multa de amore suo erga Ortvinum verba refert de servili condicione sua apud quendam notarium rotæ, et de studio suo poetico, et quomodo contra quendam qui (grammaticum) Diomedem laudabat, disputaverit de (Thracis) Diomedis equis humana carne vescentibus, Alexandrumque grammaticum defenderit, in cuius laudem scriptor a se compositum epigramma adicit.
36. Iohannes Arnoldi Ortvinus Gratio. Romæ. 245
 Nitide apparatus verbis Ortvinus ad epistolarum commercium habendum sese commendat sibi gratulatur suam quoque ad Ortvinum olim datam epistolam ab hoc inter Epistolas O. V. receptam esse, unde æternam sibi nominis gloriam pollicetur.

- Pag.
37. Georgius Bleck Ortvinò Gratio. Parrhisius. 246. 247
 Pepericorni Defensio per totam Parisiam valde laudatur, ipsumque Pepericornum propter diligentiam causæ fidei adhibitam scriptor Parisiensibus theologis commendat, cuius promovendæ gratiæ uxorem liberosque ille reliquisset; uxori autem theologos prædicatoresque solatio esse. Tamen novus episcopus Moguntinensis cum suis consiliariis Reuchlino favet, Pepericornicque defensionem accipere negavit. Parisienses quidem theologi Pepericorni, viri integerrimi de tribu Nephthalim oriundi, librum avide legerunt, sed est etiam quidam Græcista qui illum Cæsaris sollicitatorem esse fuisseve neget, atque imperatorem ad papam pro Reuchlino epistolam scripsisse narret. Fabrum quoque Stapulensem pro Reuchlino scripsisse. Maiorem vero Parisiensium partem favere theologis et odisse iuristas.
38. Demetrius Phalerius Ortvinò Gratio. Basileæ. 247. 248
 Non solum Basileensis universitas sed tota Helvetia contra prædicatores est. Insuper Basileæ est quidam theologus, 'ut ipse se nominat', dictus Erasmus Roterodamus, summa auctoritate florens, idem qui Proverbia edidit, quamvis habeamus Salomonis; is Reuchlinum maximopere laudat theologisque adversas litteras impressas Romam misit. Advenit etiam Glareanus homo valde audax theologis infestus, qui de nequitiiis prædicatorum, maxime Bernensibus, librum se compositurum esse dicit. quod nisi tam terribilis esset iste, scriptor dissuaderet. exoptat itaque sententiam secundum theologos Romæ pronuntiatum iri.
39. Chunradus Stryldriot Ortvinò Gratio. Romæ. 248. 249
 Queritur Romæ sese morari debere, ubi nulla, ut in Germania, vitæ facilitas, ubi siquis 'semel in die est ebrius, vocant eum porcum', ubi nulla coitionis opportunitas propter meretricum avaritiam, mulierumque, quamvis vestibus coloribusque exornatarum, deformitatem. dicunt etiam æstivum coitum valetudinem infirmare: itaque in patriam redire cupit scriptor, recordatus amorum societatis Daventriæ olim cum Ortvinò habitæ. hunc iam cum Pepericorni uxore rem habere, nolentis quidem et invidi, atque ancillam Quentelianam prægnantem fecisse comperiens scriptor consideratius agere suadet, suum patriæ desiderium repetens.
40. Iohannes Crapp Ortvinò Gratio. Romanæ Curiae. 249...251
 Suam 'epistolam carminalem' (II. 2.) gratam Ortvinò fuisse sibi gratatur, sed huius invitationi, ut 'semper ita scriberet', cum carminum faciendorum promptitudo suum tempus habeat, satisfacere posse negat. Nova captanti scribit de tribus nunc Romæ causas suas agentibus excellentibus theologis, de Hochstrato causam fidei, de Petro Meyero contra canonicos Francofurtenses, de Caspares Campodunensi causam sacri olei contra monachos defendentibus. Versibus ex improvviso factis scriptor Ortvinò sese commendat.
41. Simon Pocoporius Ortvinò Gratio. Lubeck. 251
 Versum psalmi 'Mirabilis facta est scientia tua ex me, confortata

est et non potero ad eum' in Ortvinum, inertem quondam suum discipulum, Orationum auctorem, transfert Simon.

42. Achatius Lampirius Ortvinio Gratio. Romanæ Curiaë. . . . 252. 253
Docet ritum carmenque nigromanticum, quo mulieres ad perditum amorem incantari possint.
43. Otho Flerßklirdrius Ortvinio Gratio. Herbipoli. . . . 253...255
Ortvinio theologia nunc florente insignique magistrorum nostrorum auctoritate glorianti lamentabundus aliter in patria sua rem sese habere respondet, ibi religiosos in despectu, sæculares autem fere in respectu esse, indigne. In primis de doctore Iohanne Reyß queritur scriptor, quod propriam viam teneat, religiosos sanctosque patres parum veneretur, non ex regulis artis prædicationes habeat, nec prædicatores contra Reuchlinum adiuvet, indulgentiasque tanquam inutiles respuat, soli evangelio ille fidens
44. Petrus de Wormatia Ortvinio Gratio. Romæ. . . . 255. 256
Mittit Latinum Homerum, quem didicit tractare de 'viris qui vocantur Græci, qui bellaverunt cum aliis viris qui vocantur Troiani' per decem annos 'ita quod totus campus sanguinavit', et de ingenti clamore atque immenso lapide equoque loquente. dubitat autem de veritate et num ille liber 'multum autenticus' sit, quare sibi rescribi petit.
45. Iohannes Gerilambius Ortvinio Gratio. Erfordiaë. . . . 256. 257
Experiundæ amicitiaë causa recommendat Ortvinio adolescentem sibi cognatum artium studio 'in via antiquorum', Erfordiaë neglecta, navaturum, et quamvis ipse Albertista, tamen puerum sodalem Thomisticaë bursaë fieri non vetat, cum præsertim utriusque viæ non ita magna diversitas sit, sed omni modo Antiquum fieri vult, et in bursa victum habere ac disciplina severius regi. Bursales disputationes frequentet, sed Cæsarii aliorumque poetarum lectiones ne visitet. De Buschio Colonia expulso gratus fuit scriptori nuntius. Erfordiaë duo poetæ, Eobanus Hessus et Petreius Aperi-bacchus, inimici scriptoris, contra hunc defendunt Reuchlinum, ipse vero eos Pepericorni Defensionis obtentu refutat.
46. Cunradus Unckebugck Ortvinio Gratio. Romæ. . . . 257...259
Ortvinum, cum neque salutes dicat scriptori, neque huius litteris respondeat, neque exaudiat salutes sibi missas, et os et oculos et aures habere, sed neque loqui, neque videre, neque audire, et tamen scriptor blande litteras ut pote sibi gratissimas illum dare petit. Lectiones Ortvini parum frequentari, Buschium autem et Cæsarium auditores ad se adlicere ægre audit: fore enim ut novi poetæ omnes destruant universitates. o quantum mutantur tempora ab illis quæ quondam, ut 'ab uno antiquo magistro Lipsensi audit', universitatium florentissima fuerunt, cum scholastici libri usu recepti pro canonicis haberentur, cum magistri summa observatione colerentur, cum quaternis per singulos annos promotionibus magna studiosorum copia expensarum factarum fructus perciperet. contra nunc audiunt Vergilium et Plinium et

alios novos auctores, nec post quinque studiorum annos promouentur; itaque parentes inutiles studiorum expensas denegant, studiosorumque numerus ubique misere decrescit. Ergo poetarum, qui pauci sunt, interitus a deo exorandus est, ne tot universitates pereant.

47. Benedictus de Scotia Ortvinio Gratio. Sundis [?Suollis.] . 259...261
Respondet cur prædicatores grossiori voce quam ceteri religiosi cantent; tum utrum s. Thomas an s. Dominicus sanctior sit disputat. deinde ad quæstionem de Pepericorni in fide Christiana constantia narratione de decano Coloniensi quomodo is exemplis de cane cum lepore et de catto cum mure sumptis naturam expelli non posse demonstravit, et de alio qui lapidem bullienti aqua liquefaciendum iusserat, Iudæum numquam fide sua abiecta vere Christianum fieri ostendit. denique propria nomina plurali numero et carere et non carere exponit.
48. Iohannes Kalp Ortvinio Gratio. Romanæ Curia. . . . 261. 262
Nova semper captanti Ortvinio scriptor suis ipse negotiis satis occupatus, ne in posterum iterum iterumque ille sciscitaretur, de mirabili animali, Elephas dicto, rescribit, quod papa in magno honore habuit, sed quod infirmum factum medici nec pretiosissimis medicamentis catharticis servare potuerunt, sed mortuum est, 'et papa multum dolet super Elephas'. Tum de pace inter Gallia Hispaniaque reges inita, dubia quidem, sed de qua non curat scriptor, quippe qui in patriam reversurus rusticum sacerdotium sibi exoptat, cuius lepidam imaginem quasi bucolicon sive idyllium adumbrat.
49. Philippus Sartoris de Erfordia Ortvinio Gratio. ex Roma. 263
De Erasmo Roterodamo, eius ad papam epistula Reuchlinum commendante et Novo testamento, hæreseos a magistro s. palatii accusando, et de Moria, quam Parisienses comburere volunt. Hochstrati causa ridet, quamvis Ioannes Wick et Martinus Gröning multum adversentur, quorum illum minis, hunc largitionibus a partibus Reuchlini fore ut abstrahat Hochstratus spem suam scriptor declarat.
50. Adolfus Clingesor Ortvinio Gratio. Franckfordiæ apud Oderam. 264...266
Contra Lichtenbergeri Pepericorniana Defensione repetitam vaticinationem, quam scriptor cuidam adversario Berolinati ostendebat, is aliam ex Sophonia pro Reuchlino facientem profert, quæ theologorum stultitiam ac ruditatem, vere doctorum virorum, ut Erasmi, Reuchlini, Mutiani, aliorum, de ecclesia bene merita comprobet. tum ipsum Lichtenbergerum contra theologos Colonienses facere ostendit. Itaque Colonienses ut contra istum male Christianum pugnent stimulat bonus prædicator.
51. Iohannes Helferich, Latine Iuppiter, Ortvinio. Romanæ Curia. 267. 268
Iovis nomen sibi a Sibuto inditum esse, de quo eiusque octogenaria fere uxore refertur. Tum de pessima huius sæculi conditione increbrescentique hæreticorum multitudine, inter quos Reuchlinus, Erasmus, Bilibaldus nescio quis, Huttenus, Buschius, Wim-

phelingus, Brantus nominatim recensentur. et a religioso quodam se accepisse scriptor refert Antichristum iam natum, sed adhuc parvum esse, itemque Carthusiano cuidam mundi interitum cælesti voce revelatum esse; Bononiæ etiam quendam civem spiritum habere, qui vocatur Rilla et miraculosas res vaticinatus est.

52. Henrichus Schluntz Ortvinio Gratio. in Nurmberga. . . 268. 269
Mittit 'Rationale divinorum', quo remuneretur ab Ortvinio sibi missam Pepericorni Defensionem, non quasi non magnam librorum copiam Ortvinus haberet; immo memoria repetit hunc olim Coloniæ flabello pulveres a libris variis decutientem dixisse id docti esse, 'quia qui honorat libros, honorat etiam scientias'.
53. Iohannes Schluntzick Ortvinio Gratio. Romanæ Curiae. . 269...271
A negligentiae in epistolico commercio commissæ crimine scriptor sese excusat: quam diligentissime enim scripserat Ortvinio, et præcipue quomodo inter Florentiam Romanque Hochstrato misere pedibus incedenti obviam factus cumque eo collocutus esset. tum refert de periculo causæ fidei ab Ioanne Wick imminente, qui Questenbergio Reuchlini amico auctore huius causam defendendam suscepit, quod alii omnes præ metu Hochstraticæ persecutionis recusaverant. nunc vix unum ex decem favere theologis et nuper 18 vota pro Reuchlino, 7 tantum pro theologis dicta esse. Itaque vitæ illius Wick insidias struendas suadet scriptor.
54. Wilhelmus Bricot Ortvinio Gratio. Wormaciæ. . . 271. 272
Cum nova semper sibi scribi petat Ortvinus, Bricotus Roma nuntiata esse refert Matthæi Fincki mortem, cui ipse epitaphium composuit. Quod Parisienses oculare speculum 'citra tamen auctoris ipsius notam' ad ignem condemnauerunt, quomodo fieri potuerit, cum auctoris maior quam operis culpa sit, explicari rogat. item quod Lovanienses condemnationem illam 'multum spiritualis iucunditatis sibi attulisse' scripserunt, imprudenter factum esse vituperat. Pepericorno Reuchlinus et filii eius i. e. Philocapniones iniuriam fecerunt, contra quam ille vere se defendit, quamvis idem a puerili ætate in nequitiiis et criminibus sese exercitatum ipse fassus sit. nunc enim regeneratus manebit Christianus usque ad finem sæculi. Præterea irascitur eis scriptor qui Ortvinum presbyteri filium esse dicant, cum tamen litteras legitimæ habeat, eumque ad diligentiam causæ fidei adhibendam exhortatur.
55. Sylvester Gricius Ortvinio Gratio. Maguntiae. . . 272...274
Iuratus facultatis suæ defensor quinam Moguntiae theologorum, contra quinam Reuchlini fautores sint denuntiat ac breviter describit. Inter hos præcipue sunt commensales in hospitio coronæ, Philippus Keilbach, Ulrichus de Hutten, qui est valde bestialis prædicatorum inimicus multosque in curia episcopi amicos habet, nunc autem 'abivit ad fiendum doctor et in uno anno non fuit hic'; tum fratres de Bock, qui talis in indulgentias, quas Hochstratus in iudicio Moguntiae contra speculum oculare habito dederat, in conspectu theologorum cum aliis luserunt; deinde Hut-

tichius, Weydmannus, Eucharius, Carbachius, Brumannus, alii. Contra theologis favent Adularius Schwan, Henricus Han, Matthias de Falckenberg, Wigandus de Solms, qui omnes singulis hebdomadibus apud Decimatorem, theologicae partis caput, convenientes iudicii contra Reuchlinum exercendi imaginem agunt.

56. Gilbertus Porretonius Ortvinio Gratio. Ingelstadt. 274. 275
Theologus nunc etiam in iure studens suæque eruditionis valde securus quid significant Latus clavus, Epistographum, Abaces, Corinthia vasa, Balnea, Prothyrum, Obsonatores, Hypocaustum, Gallus gallinaceus, Dieta, Chorus, Centumviri, Patricii, Ortvinio quærenti rescribit.
57. Galienus Padebornensis Ortvinio Gratio. Bremen. 275. 276
Terrore percussus a Coloniensibus prædicatores, si causa fidei caderent, novam fidem prædicare contraque papam et ecclesiam rebellare constituisse accepit; sperat autem has non nisi minas esse, ad patientiam exhortans, ne in omnium Christianorum inimicitiam incident theologî.
58. Irus Perlirus Ortvinio Gratio. Liptzick. 276. 277
Ortvinî contra Reuchlinum scripta Lipsiæ ab antiquis quidem laudantur, sed a iunioribus vituperantur, qui, cum illi quoque Speculum oculare condemnaturi essent, Reuchlini innocentiam defenderunt. Undique Lipsiam confluunt poætæ, universitati exitiales futuri, et nuper Græce docentes Mosellanus et Crocus. ita magistri olim florentes desolantur, studiosorum mores corrumpuntur, gradus academici contemnuntur, ita ut dispensationes, quarum tres causæ exponuntur, iniqua necessitas magistros premat. quorum malorum exemplum exhibet altercatio scriptoris cum discipulo in Italiam, ubi Germanorum baccalaureatus magisteriaque flocci fiunt, abire minanti.
59. Iohannes Cocleariligneus Ortvinio Gratio. Franckfordiæ. . 278. 279
Ad nundinas venientes mercatores scriptor, ut ei iniunxerat Ortvinus, de poetarum iuristarumque pro Reuchlino contra theologos coniuratione scrutatus accepit Murnerum illius quasi caput, socios esse Buschium et Comitem de Neuenar cum multis amicis et nobilibus. item sunt ex illis 'Bilibaldus nescio quis', minas terribiles iacens, Eobanus Hesus et Aperbacchus, Crocus, Vadianus, Caspar Ursinus, Melanchthon, Wimpelingus, Beatus Rhenanus et Gerbellius, qui litteras scribunt ad Huttenum Bononiæ studentem. 'Erasmus autem est homo pro se', sed nunquam erit amicus theologorum, sed Reuchlinum etiam scribens ad papam defendit. Alii Euricium quoque Cordum, et Cuspinianum ac Peutingerum inter Coloniensium inimicos recensent, quorum tamen pessimus Mutianus esse dicitur.
60. Wernherus Stomppff Ortvinio Gratio. Liptzick. 279. 280
Timore ut olim baccalaureandus reiectionem timens trepidavit accepta Ortvinî de tristi fidei causæ statu accepta; nam periculum est ne isti iuristæ et poætæ totam facultatem artistarum et theologorum

Pag.

destruant: ita Lipsiæ quoque superbe se iactant, ut quidam diceret baccalaureum iuris honoris gradu superiorem esse magistro artium, cui tamen scriptor contradixit. nunc autem ne Ortvinus de causa fidei desperet suadet, eum valere iubens 'tam diu donec Pfefferkorn manet Christianus'.

61. Petrus Charitatis Ortvinus. (ad Harzonem, Halberstadii.) . 280...282
De duabus zechis et de disputatione scriptoris cum Petro monacho, unde Gratii nomen veniat, utrum a gratia an a Gracchis; quod utrumque quidam mire Latine interloquens negat, ab avunculo Gratio Halberstatensi carnifice nomen deducens. cui fortiter resistit Petrus; ille tamen in eo persistit, nec spurium Ortvinum dispensatione legitimum, nec Iudæum Pepericornum baptisate Christianum factos esse. itaque huius nebulonis argumenta ut refutare Ortvinus doceat Petrus rogat.
62. Magister Gratius Magistro Ortvinus. ex Halberstat. . . 282...284
Carnifex Halberstadiensis frater matris Ortvini, quæ spurios semper habere meliorem fortunam comperiens sponte sacerdoti se submiserat, sibi gratatur de tam celebri nepote, scriptis pro fide contra Reuchlinum poetasque famosissimo, amicitiaque aliorum Reuchlini adversariorum, in primis Hochstrati Arnoldique Tüngrensis, nec non Pepericorni claro: vere lux mundi splendidior Bernensi coruscaret si hii quattuorviri uno rogo comburerentur. Item gaudet avunculus quod Ortvinus nuper vetulæ cuidam vim inlaturus fuit, quippe quod etiam ad suum artificium pertineat et 'vos theologos' deceat; illum autem Coloniensem poetam, qui Porquini nomine Ortvinum conviciatus est, patibulo affigere desiderat. Generis claritudinis memorem nepotem famam per omnem terrarum orbem diffundere avunculus hortatur.

ALTERIVS EXEMPLARIS ACCESSIO.

- Stephanus Calvastrius Ortvinus Gratio. [Est prioris voluminis epist. 19.] (29)
63. [1.] Ioannes de Schwinfordia Ortvinus Gratio. Snerßheim. . 284...288
Respondet Ortvinus de victoria a Reuchlino relata silentioque ei inposito nuntianti, se non intellegere quomodo Reuchlinus a theologis et Pepericorno victus dici possit, cum iam præter quattuor solitas facultates novam quamdam condiderint in perniciem artisticæ, corruptionem studiosorum, damnum magistrorum. Tum fusius de causa inter Wimpelingum, quem contra Trithemium religiosi ordinibus debitam auctoritatem et prærogativa libello de integritate detraxisse opinabantur, et Paulum Langium agitata disseritur; quattuor cucullatorum species distinguuntur, Wimpelingi discipuli enumerantur, s. Hieronymum, ipsum monachum, contra monachos fuisse negatur, tres monachorum species lepide definiuntur. De Langii libro Christum apostolosque cœnobitas fuisse probante Schwinfordiensis valde rustice quomodo cum Wimpelingiano quodam disputasset, verba facit. Murnerum item de Christo monacho prædicationem habuisse, sed Wimpelingianum quendam contra Christi monachatum versus, qui repetuntur, fe-

cisse; at qui credere nolit, hæreticum esse. Adiciuntur ipsius scriptoris versus Langiano libro præponendi.

64. [2.] Volwinus de Monteflascon Ortvinus Gratiano. ex Spira. 288...290
Cum Ortvinus sæcularem latinitatem se nescire ac spernere professus docet Græcam litteraturam nihil nisi mendacium hæresimque esse. Tum de colloquio inter commensales diversissimarum regionum de Reuchlini causa nuper habito refert, unum Ortvinum multa metuenda minatum esse, alterum theologos Colonienses ipsos hæreseos accusandos esse dixisse, quod illicite beneficia cumulantibus pessimis moribus viverent; in eos iure, ut olim Maguntiae in Wesaliensem factum est, inquiri deberet. Hanc communem pro Reuchlino opinionem esse questus scriptor versibus Ortvinum suo sese commendat.
65. [3.] Ortvinus Gratiano Bartholus Kutz. ex Ruprechtsw. . 291. 292
Magicis diabolicisque artibus condiscendis in primis necessaria in Ortvinum multa bene concurrere, quod interdum infirmus ac insanus, quodque spurcius et, de quo tamen dubitat scriptor, quod monachus esset: nam monachos præcipua diaboli instrumenta esse, ut Pauli Langii exemplo demonstrat, quem Ortvinum similem esse iudicat. Huic itaque nigromanticum præceptum ita ut nisi quis illegitimus sit, legere nequeat, id est sine atramento scribit, enixe rogans ne cum aliis communicet.
66. [4.] Abraam Isaac de stirpe Aminadab Ortvinus Gratio. Romæ in rectorio Capitolii. 292...294
Colonia relicta diebus canicularibus Romam petens misere siti laboravit. Romæ primum per 8 menses cuiusdam cardinalis famulus operas pro quodam beneficio curato locaverat, quod litteris sollemnibus concessum munus cum adire vellet, sese deceptum vidit vivente adhuc paracho cui successurus erat. Itaque iratus quidem recessit sed non nimium tristatus, nam parvi redditus fuit illud munus, scriptor autem bene fructuosum sibi maluit; Romam autem redire bellici tumultus prohibebant, itaque in valle ad Wimpinam aliquamdiu moratus est ibique ludum Trentuno et artificia venerea multa didicit, quæ Ortvinum quoque apud Pepericorni uxorem valde utilia forent. Et cum forte in symposio de Reuchlini causa colloquerentur, ac scriptor eum propter paupertatem succubiturum esse prædicatoribus, caseis maiora quam alii homines possent pecunia pollentibus, significaret, unus ex consessoribus spurcis verbis sororem suam nuper a quodam monacho vi attemptatam esse exponit, quod aliis de nequitia, luxuria, salacitate monachorum plura proferendi ansam dedit.
67. [5.] Nollerius Stech de Calabria Ortvinus. ? 294...296
Ex peregrinatione Sinaitica reversus uni amico superstiti Ortvinum totam miseriam suam monasticam patefacit luxuriose vivendi cupidus Frater: propter Hochstraticas largitiones monasteriorum priores parcius vina diurna dimetiri; amorum bona mendicanti sibi a feminis denegari. invidet igitur aliis ordinibus, spiritus sancti præcipue, lautius viventibus, malitque Hochstratum in id

intendere ut commodiores ordinis regulæ edicerentur, quam causam. de qua desperandum videtur scriptori, agere. De magistro Amphoraticio eiusque prædicatione a. 1516. habita non nulla adiciuntur.

68. [6.] Ioannes Textoris Petro Schwipkoncio. ex Argentina. . 296...298

De Erasmo Rot. optime sese iudicare posse affirmat scriptor, quippe qui 'antiquos poetas' ex ungue noverit ipseque Floristam composuerit ac Reuchlini speculum Cabalamque examinaverit: nihili autem Erasmus, monachorum inimicum, se facere; bene quidem Latine scire eum, multosque libros, inter quos Navem stultiferam commentariumque super Hieronymum, edidisse, de hoc autem ab Hochstrato aliisque magistris nostris quæstionem institui, ut Erasmum hæreseos accusarent omnesque eius libros condemnarent. Quasi facetias nova non nulla ad infamiam monasteriorum clericorumque Argentoratensium et Murneri pertinentia perscribuntur.

69. [7.] Marcolphus Sculteti Ioanni Bimperlenbumpun. ex Schletstat. 298. 299

Aegre Reuchlinum sibi apud suos magnam gloriam de arte cabalistica libro peperisse accepit scriptor, ipse quid sit Gabala, vocabulum in vocabulariis non explicatum, nesciens. ipsum librum magistri nostri iudicio suo subactum errorum plenum, cum eum non intellegerent, comburere decreverunt. continet etiam ille liber multa dicta Pythagoræ, nigromantici, item hebræos græcosque locos multos, quos quia ipsi magistri non curant hæc vana, sed maiora, Pepericorno diiudicandos permiserunt. Proximis nundinis Francofurtensibus cum Ortvino, cui novos libros examinandos coemere mandatum est, plura coram conferemus. Argentoratensis prædicator doctor Iesus dictus monasterio se subtraxit, unde iam male audit carminibusque in publicum sparsis, quale unum adiectum est, sugillatur.

70. [8.] Maleolus in Paradiso Magistro Ortvino. ex Heydelberga apud claudicantem Lipsium. 299. 300

Inauditis calumniis vexationibusque ab Ortvino aliisque Colonien-sibus Reuchlinum adfligi audiens primum unde tam subtilis malitiæ artes callerent miratus est scriptor, donec de malo Iudæo Pepericorno cogitaret. omnia itaque mala malis inprecatur, sed addito consilio de recuperando per simulatas cærimonias pias exemplo huius epistolæ, siquod furtim factum in publicum prodississet.

Epigramma quo Bernæ typis exscriptum esse hoc opus indicatur.

EX OBSCVRORVM VIRORVM SALIBVS CRIBRATVS DIALOGVS,

NON MINVS ERVDITIONIS QVAM MACARONICES AMPECTENS. IN QVO INTRODVCVNTVR COLONIENSES THEOLOGI TRES, ORTVINVS, GINGOLPHVS, LVPOLDVS, TRES ITEM CELEBRES VIRI, IOANNES REUCHLIN, DES. ERASMVS, IACOBVS FABER, DE REBVS A SE RECENTER FACTIS DISCEPTANTES. 301...316

	Pag.
COMMENTVM SEV LECTVRA MAGISTRI NOSTRI SCHLVNTZ IN VNIVERSITATE ERDFVRDENSI.	317. 318
[PROCESSVS] CONTRA SENTIMENTVM PARRHISIENSE. („Nos præsident Scubulorum” etc.)	318...822
[ORTVINI GRATII] LAMENTATIONES OBSCVRORVM VIRORVM.	323
Inscriptiones priorum exemplorum.	325. 326
Hermanni Nuenarii comitis epistula cum hendecasyllabis (pro praefatione).	326...329
<i>Ortvinus Gratius lectori.</i> Editoris adnotatio de duabus ab ipso Ortvino factis editionibus.	330
<i>Apollo Delphicus Doctori Gryllo.</i>	331
LAMENTATIONES OBSCVRORVM VIRORVM [VETERES].	
1. <i>Simon Lutzbulularius Ioanni Peltzflickerio.</i>	332. 333
2. <i>Ioannes Peltzflickerius Simoni Lutzbululario.</i>	333
3. <i>Ioannes Pellifex Bernhardo Plumilegio.</i>	333. 334
4. <i>Bernhardus Plumilegius Ioanni Pellifici.</i>	334
5. <i>Ioannes Pellifex Bernhardo Plumilegio.</i>	335
6. <i>Bernhardus Plumilegius Ioanni Pellifici cum Leonis PP. X. brevi dat. Rom. d. 15. Mart. a. 1517.</i>	335...337
7. <i>Ioannes Strausfederius Nicolao Caprimulgio.</i>	337. 338
8. <i>Nicolaus Caprimulgius Ioanni Straußfederio.</i>	338
9. <i>Petrus Haphenmusius Francisco Genselino Schelmoni.</i>	338. 339
10. <i>Franciscus Genselinus Schelmo Haphenmusio Philocapnioni cum Erasmi ad Caesarium epistola.</i>	339. 340
11. <i>Ioannes Arnoldinus Liricen Pultrono Fenestricis totique Obscurorum cohorti.</i>	340. 341
12. <i>Pultronus Cultrifex Ioanni Arnoldino.</i>	341. 342
13. <i>Conradus de Zuiccavia Doctori Grillo.</i>	342
14. <i>Doctor Grillus Conrado Zuiccaviensi.</i>	243. 244
15. <i>Ioannes Pellifex suo Capnioni Thalmudistæ.</i>	344
16. <i>Capnion Phorcensis Ioanni Peltzflickerio.</i>	345
17. <i>Hiltbrandus Mammaceus Conrado Zuiccaviensi.</i>	345
18. <i>M. Conradus de Zuiccavia Hiltbrando Mammacio.</i>	346
19. <i>Guilhelmus Capniolambius Matthæo Mellilambio.</i>	346
20. <i>Matthæus Mellilambius Guilhelmo Capniolambio.</i>	346. 347
21. <i>Petrus Negelinus Stephano Calvastrio.</i>	347
22. <i>Stephanus Calvastrius Metrifex Petro Negelino.</i>	347
23. <i>Schelmo Schelmonis Genselino Genseliano et Marcolphi ex sorore nepoti.</i>	347. 348
24. <i>Genselinus Schelmoni suo.</i>	348
25. <i>Pultronus Sycophanta Murcidæ Liripipiano.</i>	348
26. <i>Liripipianus Pultrono suo.</i>	349

	Pag.
27. <i>Petrus Olfontianus Nicolao Haversack.</i>	349
28. <i>Nicolaus Haversack Petro Olfontiano.</i>	350
29. <i>Olfontianus Haversackio.</i>	350
30. <i>Ioannes Crabacius Guilhelmo Zuickano Dialogum Mercurii et Ollilambii mittit.</i>	351...355
31. <i>Stephanus Calvastrius Ioanni Lucibulario.</i>	355
32. <i>Ioannes Lucibularius Stephano Calvastrio.</i>	356
33. <i>Pultronus Murcida Titivillo Corniculario.</i>	356
34. <i>Titivillus Pultrono.</i>	356. 357
35. <i>Gerhardus Schirruglius Ioanni Wickelphio.</i>	357
36. <i>Wickelphius suo Schirruglio cum Brevi Sixti PP. IV. dat. Rom. d. 18. Mart. a. 1479.</i>	357. 358
37. <i>Daubengigelius suo Simpriano.</i>	358. 359
38. <i>Simprianus Daubengigelio suo.</i>	359
39. <i>Antonius Rubenstadius Stalberio Horlepompiano.</i>	359. 360
40. <i>Stalberius Rubenstadio.</i>	360
41. <i>Doctor Grillus Stalberio Rubenstadio.</i>	360. 361
42. <i>Mammotrectus Buntemantellus Eyntelrabiano Philopompo.</i>	361
43. <i>Eyntelrabianus Buntemantello.</i>	361. 362
44. <i>Trullus Pomivendulus Flacco Murilegiano.</i>	362
(45.) <i>Zacharias Lucensis omnibus obscuris.</i>	362. 363

LAMENTATIONES NOVÆ OBSCVRORVM REUCHLINISTARVM.

1. <i>Simon Lutzbularius Gogo ac Magogo.</i>	364
2. <i>Gog et Magog Obscuris Reuchlinistis.</i>	364. 365
3. <i>Doctor Grytz omnesque Obscuri Reuchlinistæ Gogo et Ma- gogo.</i>	365
4. <i>Gog et Magog Doctori Grytz omnibusque Obscuris.</i> . . .	366
5. <i>Nicolaus Loripes Coridoni Lusco.</i>	366. 367
6. <i>Coridon Luscus Nicolao Loripedi.</i>	367. 368
7. <i>Nicolaus Calumniator Lucio Catilinæ iuniori.</i>	368
8. <i>Lucius Catilina Iunior Nicolao Calumniatori.</i>	368. 369
9. <i>Pluto Phlegethonteus Sinoni Ululario.</i>	369
10. <i>Sinon Ulularius Plutoni Stygio.</i>	370
11. <i>Henricus Haversack Ioanni Smoerpot.</i>	370. 371
12. <i>Ioannes Smoerpot Daventriensis Henrico Haversack.</i> . .	371
13. <i>Simon Drullensis Matthiæ Rupho.</i>	371
14. <i>Mathias Ruphus Simoni Drullensi.</i>	372
15. <i>Castrimannus Echtnobiensis Doctori Grytz.</i>	372
16. <i>Doctor Grytz Castrimanno Echtnobiensi.</i>	373. 374
17. <i>Ioannes Grap Arnulpho Codriano.</i>	374. 375
18. <i>Codrianus Ioanni Grap.</i>	375

	Pag.
19. <i>Adrianus Sinkensis Simeoni Lulliano.</i>	375...378
20. <i>Simeon Lullianus Adriano Sinkensi.</i>	378
21. <i>Pigmalion insanus Henrico iuniori.</i>	378. 379
22. <i>Henricus iunior Pigmalioni suo.</i>	379
23. <i>Ioachim Carbunculanus Ioanni Buffelino.</i>	379. 380
24. <i>Ioannes Buffelinus Ioachimo suo.</i>	380. 381
25. <i>Antipho Castronius Ioanni Corvino cum epistola Peperi-</i> <i>corni ad Leonem PP. X.</i>	381...383
26. <i>Ioannes Corvinus Antiphoni suo.</i>	384
27. <i>Ioannes Iambicus Bartholomæo Sapphico.</i>	384
28. <i>Bartholomæus Sapphicus Iambico suo.</i>	385
29. <i>Machaon Gurgulio Philippo Ligurario.</i>	385
30. <i>Ligurarius suo Gurgulioni.</i>	385. 386
31. <i>Andreas Castrimergius Oswaldo Flockano.</i>	386
32. <i>Flockanus suo Castrimergio.</i>	386
33. <i>Loerkantius Scharpeneck Mententulo Cosso.</i>	387
34. <i>Mententulus Loerkantio suo.</i>	387
35. <i>Malachias Lyricus Cæsario Vederwiß.</i>	387. 388
36. <i>Cæsarius Malachiae suo.</i>	388. 389
37. <i>Coridon Pedicularius Malachiae Lyrico et Cæsario Ve-</i> <i>derwiß.</i>	389. 390
38. <i>Georgius Subbunculator Agrippæ Stygiano.</i>	390
39. <i>Agrippa Stygianus Subbunculatori suo.</i>	391
40. <i>Nuntiantur Obscuris nova. Sclabbertus Kuckuick toti Ob-</i> <i>scurorum cohorti.</i>	391. 392
<i>Ioannis Murmellii elegia in laudem Arnoldi Tungerensis.</i>	392
<i>Querimonia fidei ad obscuros Reuchlinistas.</i>	392
(41.) <i>Ortvini Gratii epistola protreptica.</i>	393. 394
<i>Ortvini Gratii epistola apologetica.</i>	296...409
<i>Sapphicum Ortvini Gratii contra Obscuros.</i>	409. 410
<i>Eiusdem epiodium ad Gherardi Zutphaniensis sepulchrum</i> <i>dependens.</i>	410. 411
<i>Eiusdem in perfidos Iudæos epigramma.</i>	411. 412
<i>Aliud in Iudæos ad dei laudem.</i>	412
<i>Ortvini Gratii carmen sepulchrale elegiacum in memoriam</i> <i>Ioannis Wanger.</i>	412. 413
<i>Ortvinus ad lectorem. Errores Obscurorum Virorum.</i>	414...416
<i>Ortvini Gratii d. Ioanni Inghewinkel epistola dat. Colon. d. 1.</i> <i>Oct. a. 1518.</i>	416...418
<i>Iacobi Hochstrati dedicatio Apologiae ad papam et imperatorem.</i>	419...427
<i>Reuchlini ad Hermannum com. de Nuenar ep. dat. Stutg. d. 21. Mart. 1518.</i>	427...429

	Pag.
<i>Ex Hochstrati Apologia secunda.</i>	429...438
<i>Franz von Sickingen Ernuoderung vnd verkundung.</i>	438...446
Quattuor Reuchlini ad Pirckheimerum epistolæ datæ a. 1520. . . .	440...443
Martini Bucerii ad Beatum Rhenanum epistola (inedita) dat. Spiris d. 15. Mart. a. 1520.	443...446
<i>Prædicatorum synodi Francof. ad Leonem PP. X. supplicatio dat. d. 10. Mai. a. 1520.</i>	446. 447
Reuchlini ad Pirckh. epist. dat. Angiopoli d. 31. Mai. a. 1520. . . .	448
De Pepericorni novissimo libello <i>Ein mitleydliche daeg.</i> d. 21. Mart. a. 1521.	449
ORATIO FVNEBRIS IN LAVDEM IOANNIS CERDONIS SIVE VADEMECV	
CVM TARDESVRGERII ET DORMISECVRE EPISTOLIS. cum præmonito editoris.	451...460
HOCHSTRATVS OVANS DIALOGVS FESTIVISSIMVS. cum editoris præ-	
fatione.	461...488
TRACTATVLVS QVIDAM SOLENNIS DE ARTE ET MODO INQVIRENDI	
QVOSCVMQVE HÆRETICOS. cum editoris præfatione.	489...499
Duo de monachis carmina, ex Querela fidei.	500
PASQVILLVS MARRANVS EXVL.	
Tractatus metricus de Wimariensi disputatione, in Augustinum Alvel-	501...510
dium.	510...514
EPISTOLARVM OBSCVRORVM VIRORVM VOLVME TERTIVM.	
Præfatio editoris.	516
1. Vullupius Timanoetus Marceno Anoretino.	517
2. Marcenus Aneretimus Vullupio Timanereto.	518. 519
3. Ioannes Cochlearius ad Casparum Stomabus.	519...521
4. Lambonius Forestus Citrino Schnabelio. elegia.	521...523
5. Arnoldus Schurkam Bartholomæo Lecker.	523. 524
6. Comestor Pugnantius Cornelio Moroso.	524...526
7. Cornelius Morosus Comestori Pugnantio.	526. 527
8. Antus Cantus Hornantius Inflanto Baccio.	527. 528
9. Ioannes Kanocknyx Bartvico Animalio.	528. 529
10. 'Tympa horrendum per plateas Parnassi resonabant.	529. 530
11. Petrus Zepfelius [Alexio de Menitz].	530. 531
12. Petrus Zepffel iuveno Alexius de Menitz.	531. 532
13. Balthasar Schlaug Ortvinio Gratio.	533
14. M. Zepfelius ad quendam Priorem.	534
EMENDANDA,	535. 536
quorum quintus versus sic scribendus erat:	
<i>Pag. 61. vers. 23. cecidi in terram (pro cecidi in teram)</i>	

